

ת"ד 776/04/17 - המבקש, רזק שקור נגד המשיבה, מדינת ישראל

בית משפט השלום לתעבורה בעכו

ת"ד 776-04-17 מדינת ישראל נ' שקור
תיק חיצוני: 424093/2016

בפני כבוד השופטת אסתר טפטה-גרדי
המבקש רזק שקור
ע"י ב"כ רביע נאסר
נגד המשיבה מדינת ישראל

החלטה

הובאה בפני בקשה לביטול פסק הדין בו נדון המבקש בהעדרו, ביום 1.10.17.

בבקשה נטען כי המבקש לא קיבל את ההזמנה לדין ונדע לו על פסק הדין מאחיו, לאחר שנשלח לכתובת מגורי הוריו בסחנין. המבקש עבר לאחרונה להתגורר בדירה חדשה בסחנין והדואר שנשלח אליו מגיע לבית הוריו והם מוסרים לו אותו. במקרה דנא לא נמסרה הזמנה למבקש או להוריו.

אמנם באישור המסירה של ההזמנה לדין נרשם כי הוא חזר כ"לא נדרש", אך המבקש לא קיבל כל הודעה כי עליו לאסוף דבר מה מהדואר.

המבקש ביקש כי ינתן לו יומו בביהמ"ש מהטעם שקיימים נימוקים טובים וראיות לזיכויו. למבקש, נטען, נגרם עיוות דין, שכן הוא נהג וותיק, הנהג בזהירות ובאחריות, וכמנהל עבודה בבניין הוא זקוק לרכבו לפרנסתו.

המשיבה ביקשה לדחות הבקשה בנימוק שהמבקש הוזמן כדין ואישור המסירה חזר כ"לא נדרש", שזוהי המצאה כדין. על המבקש, נטען, היה לעדכן את כתובת מגוריו במשרד הפנים ועל פי תקנה 44 לתקנות סדר הדין הפלילי, קיימת חזקת מסירה. בנוסף, העונש שהושת עליו אינו חמור ולא נגרם לו עיוות דין.

המסגרת המשפטית

סעיף 240 לחוק סדר הדין הפלילי מאפשר לדון אדם בהיעדר וקובע חזקה כי אם הוזמן ולא התייצב בבית המשפט יראוהו כמודה בכל העובדות שנטענו, וכי בית המשפט רשאי לדונו בהיעדר. ונביא בקצרה את נוסח הסעיף.

"240. (א) בעבירות לפי פקודת התעבורה, או לפי פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תש"ל-1970, שלא גרמו לתאונת דרכים שבה נחבל אדם חבלה של ממש, בעבירות

שנקבעו כעבירות קנס או בעבירות לפי חיקוק אחר ששר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת קבע, יחולו סדרי דין אלה:

.....

(א) 2 נאשם שהוזמן ולא התייצב בבית המשפט בתחילת המשפט או בהמשכו, יראוהו כמודה בכל העובדות שנטענו בכתב האישום, זולת אם התייצב סניגור מטעמו;
(א) 3 בית המשפט רשאי לדון נאשם לפי הוראות פסקה (2), שלא בפניו, אם הוא סבור שלא יהיה בשפיטתו על דרך זו משום עיוות דין לנאשם ובלבד שלא יטיל עליו עונש מאסר.....

(ב) על פסק דין מרשיע שניתן לפי סעיף קטן (א), יחולו הוראות סעיף 130(ח) ו-(ט).

נמצאנו למדים כי בכל מקרה שנאשם הוזמן ולא הופיע לבית המשפט, הרי ניתן לדונו בהיעדר. אולם בית משפט רשאי לבטל את פסק הדין שניתן בהיעדר (את הכרעת הדין או את גזר הדין, או את שניהם).

אמות המידה המנחות את ביהמ"ש בבואו להחליט בבקשה לביטול פסק דין קבועות בס' 130(ח).

(ח) נגזר דינו של הנאשם בחטא או בעוון שלא בפניו, רשאי בית המשפט, על פי בקשת הנידון, לבטל את הדין לרבות את הכרעת הדין וגזר הדין אם ניתנו בהעדרו, אם נוכח שהיתה סיבה מוצדקת לאי התייצבותו או אם ראה שהדבר דרוש כדי למנוע עיוות דין; בקשה לפי סעיף קטן זה תוגש תוך שלושים ימים מהיום שהומצא לנאשם פסק הדין אולם רשאי בית המשפט לדון בבקשה שהוגשה לאחר מועד זה אם הבקשה הוגשה בהסכמת התובע.

הסעיף קובע שני טעמים המצדיקים ביטול פסק דין: קיום סיבה מוצדקת לאי התייצבותו של המבקש במשפטו או גרימת עיוות דין למבקש כתוצאה מאי ביטול פסק הדין. התנאים אינם מצטברים. מכאן שאם עלול להיגרם למבקש עיוות דין עקב נעילת שערי ביהמ"ש בפניו, ביהמ"ש יעתר לבקשתו לביטול פסה"ד, גם אם אי התייצבותו נבעה מרשלנות בלבד. אולם אם אין קיים חשש כאמור נדרשת סיבה מוצדקת להיעדרות, ואם אין בידי המבקש סיבה כאמור ידחה ביהמ"ש את בקשתו.

בבואו להכריע בבקשה, על ביהמ"ש לשקול מגוון רחב של שיקולים, ביניהם, חומרת העבירה, הזמן שעבר מאז נשפט, הבעיות הטכניות שמעורר הביטול, האינטרס הציבורי שביעילות הדין לעומת אינטרס הנאשם, ועוד.

החלטה

ההמצאה של ההזמנה לדין

אישור המסירה של ההזמנה לדין חזר כ"לא נדרש", שזוהי מסירה כדין, ולפיכך, דין טענתו של המבקש כי לא קיבל את ההזמנה לדין להידחות. על המבקש אשר שינה את כתובת מגוריו חלה החובה לעדכן כתובתו במשרד הפנים.

לפיכך, עומדת כנגדה חזקת מסירה, הקבועה בתקנה 44 לתקנות סדר הדין הפלילי, התשל"ד-1974, הקובעת כלהלן:

"בעבירות תעבורה שעליהן חל סעיף 239א לחוק ובעבירות קנס רואים את ההודעה על ביצוע העבירה, ההודעה לתשלום קנס או ההזמנה למשפט לענין עבירת קנס כאילו הומצאה כדין גם בלא חתימה על אישור המסירה, אם חלפו חמישה עשר ימים מיום שנשלחה בדואר רשום, זולת אם הוכיח הנמען שלא קיבל את ההודעה או את ההזמנה מסיבות שאינן תלויות בו ולא עקב הימנעותו מלקבלן."

במקרה דנא חלפו 15 יום מיום שנשלחה ההזמנה לדין בדואר רשום והמבקש לא הוכיח כי לא קיבל את ההזמנה מסיבות שאינן תלויות בו. כאמור, דבר הדואר לא נדרש על ידו. לפיכך, אי קבלת ההזמנה לדין נעוצה במחדלו (ראה לענין זה רע"פ 805/09 **פרפרה נ' מ"**, (ניתנה ביום 23.2.09).

בעפ"ת 19973-06-10 **עזאם נ' מדינת ישראל** ציין כב' השופט כאמל כי בית המשפט העליון התייחס לנוהל המקל להמצאת הזמנות לדין שהמחוקק קבע לגבי עבירות קלות יחסית, במטרה לייעל ולפשט את סדרי ההמצאה בסוג מיוחד זה של עבירות, וקבע כי אינו רואה בהסתפקות באישור על משלוח הודעה בדואר רשום נוהל פסול, המחייב התערבותו. (ראו רע"פ 2307/98 קרי והוד נ' מ"י, (ניתנה ביום 1.6.98).

לסיכום, מהאמור עולה כי לא קיימת סיבה מוצדקת לאי התייצבותו של המבקש לדין.

עיוות דין

בנסיבות העניין אני קובעת כי למבקש לא נגרם עיוות דין עם מתן פסה"ד. תכליתו של סעיף 240 לחסד"פ, כפי שציין ביהמ"ש בעניין רע"פ **9142/01 סוראיה איטליא נ' מדינת ישראל**, הינה ייעול ההליך הפלילי בעבירות קלות. ניתנת במסגרתו אפשרות לנאשם, אם הוא בוחר בכך, שלא להיות נוכח בעת הדיון כך שזה יתנהל בהיעדרו. הדין קובע שבמקרה כזה יראוהו כמודה בכל העובדות אשר בכתב-האישום, משמע: **על הנאשם לדעת שאי-התייצבות כמוה כהודאה.**

לענין העונש - הנאשם הורשע בעבירות של נהיגה בחוסר זהירות, אי שמירת מרחק והתנהגות הגורמת נזק. העונש שהוטל עליו: פסילה לתקופה של 3 חודשים, פסילה על תנאי לשלושה חודשים למשך שנתיים וקנס בסך 1,000 ₪.

בנוסף, כפי שטענה המאשימה בדיון, המבקש, נוהג משנת '96 ולחובתו 18 הרשעות קודמות.

נוכח האמור בנסיבות בהן הורשע המבקש ועברו התעבורתי - הענישה היא מידתית וסבירה ולא נגרם עיוות דין למבקש.

לסיכום, הבקשה נדחית.

הכרעת הדין וגזר הדין יוותרו על כנם.

המזכירות תשלח העתק ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, כ"ד כסלו תשע"ח, 12 דצמבר 2017, בהעדר
הצדדים.